

Sygn. akt V KK 425/18

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **M. R.**
skazanego z art. 286 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
w dniu 24 października 2018 r.
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego we W.
z dnia 13 marca 2018 r., sygn. akt IV Ka [...]
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Ś.
z dnia 7 lipca 2017 r., sygn. akt II K [...]

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od skazanego na rzecz oskarżyciela posiłkowego J. S. kwotę 720 (siedemset dwadzieścia zł) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym;**
- 3. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 lipca 2017 r., sygn. akt II K [...], Sąd Rejonowy w Ś. uznał M. R. za winnego popełnienia występków stanowiących dwa ciągi przestępstw kwalifikowane z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. oraz 276 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i wymierzył za nie, odpowiednio karę roku pozbawienia wolności oraz karę 7 miesięcy pozbawienia wolności. Jako kara łączna wymierzona została

oskarżonemu kara roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrokiem tym orzeczono także o obowiązku naprawienia szkody, dowodach rzeczowych oraz kosztach postępowania.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył obrońca oskarżonego zarzucając wyrokowi:

„I. błąd w ustaleniach stanu faktycznego polegający na przyjęciu, że oskarżony nie zamierzał wywiązać się z zawieranych z pokrzywdzonymi transakcji w sytuacji, gdy obiektywnie podejmował działania mające na celu realizację zleconych usług, a opóźnienia w transakcjach spowodowane były wyłącznie trudnościami w realizacji umów, a to:

II. obrazę przepisów postępowania, a to:

a) art. 7 w zw. z art. 410 Kodeksu postępowania karnego poprzez bezkrytyczne uznanie za wiarygodne zeznania świadka P. L., co do faktu przyjęcia pieniędzy w kwocie 45.000 zł przez H. R. w sytuacji, gdy okoliczność ta nie została w żaden sposób uprawdopodobniona, a świadek H. R. wyraźnie zaprzeczyła, aby przyjęła pieniądze od P. L.,

b) art. 170 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania karnego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na oddaleniu wniosku o przeprowadzenie konfrontacji pomiędzy świadkiem P. L. a H. R. w sytuacji, gdy ów środek dowodowy pozwoliłby na obiektywną ocenę zeznań świadka L.,

III. obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 1 § 1 Kodeksu karnego w zw. z art. 276 Kodeksu karnego poprzez ich niewłaściwe zastosowanie w stosunku do zachowania oskarżonego opisanego w punkcie VII w sytuacji, gdy oskarżony nie popełnił przestępstwa, bowiem korzystał z prawa zatrzymania dokumentów dotyczących samochodu V. do czasu dokonania rozliczeń majątkowych z P. L. i K. G. oraz w stosunku do zachowania opisanego w punkcie IV w sytuacji, gdy oskarżony nie popełnił przestępstwa, bowiem nie można mu przypisać zawinionego ukrycia dokumentów rejestracyjnych, jeśli dokumentów tych nie otrzymał od niemieckiego sprzedawcy.”

W konkluzji obrońca wniósł o uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów. Nadto obrońca w apelacji wniósł o „dopuszczenie dowodu

z dokumentu: zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa p-ko P. L. - na okoliczność jego treści."

Wyrokiem z dnia 13 marca 2018 r. Sąd Okręgowy we W., sygn. akt IV Ka [...], zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku złożył obrońca skazanego, zaskarżając wyrok sądu odwoławczego w całości. Powołując się na przepisy art. 523 § 1 k.p.k. i 526 § 1 k.p.k. wyrokowi powyższemu zarzucił:

„I. obrazę przepisu postępowania art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., polegającą na dokonaniu ustalenia o charakterze dowolnym, iż oskarżony działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej poprzez doprowadzenie pokrzywdzonych określonych w pkt I-III, V-V1 zaskarżonego wyroku do niekorzystnego rozporządzenia ich mieniem, podczas gdy powyższe nie wynika w sposób niebudzący wątpliwości z przeprowadzonych w niniejszym postępowaniu dowodów;

II. obrazę przepisu postępowania art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., polegającą na dokonaniu ustalenia o charakterze dowolnym wbrew jakiegokolwiek logice i wbrew doświadczeniu życiowemu, iż oskarżony usunął oryginały dokumentów dotyczących samochodów określonych w pkt IV i VII zaskarżonego wyroku, podczas gdy powyższe nie wynika z przeprowadzonych w niniejszym postępowaniu dowodów;

III. obrazę przepisu postępowania art. 167 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k., polegającą na zaniechaniu podjęcia czynności zmierzających do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, w szczególności zaś na niepodjęciu czynności, które pozwoliłyby na zweryfikowanie czy rzeczywiście przyjęto kwotę w wysokości 45 000 zł przez świadka H. R. od pokrzywdzonego P. L., poprzez nieprzeprowadzenie konfrontacji świadka H. R. i pokrzywdzonego P. L. - w sytuacji, gdy podczas przeprowadzenia konfrontacji można byłoby poznać rzeczywiste okoliczności opisanego zdarzenia.

IV. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, w szczególności art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie na niekorzyść oskarżonego wszystkich nie dających się usunąć w sprawie wątpliwości".

Podnosząc te zarzuty obrońca wniósł o „*uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu we W. do ponownego rozpoznania*”.

Odpowiedź na kasację obrońcy złożył prokurator Prokuratury Okręgowej we W. wnosząc o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Stanowisko w sprawie kasacji obrońcy skazanego wyrazili także pełnomocnicy oskarżycieli posiłkowych S. S. i J. S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego, jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 523 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Wykluczone jest zatem w kasacji podnoszenie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych tak wprost, jak i dla obejścia regulacji z art. 523 § 1 k.p.k., pod pozorem zarzutu obrazy przepisów prawa (procesowego, czy materialnego). Nie ma przy tym wątpliwości co do tego, że rodzaj zamiaru, z jakim działa sprawca przestępstwa, należy do sfery ustaleń faktycznych sądu (strona podmiotowa czynu). Tymczasem w zakresie zarzutu w pkt I lektura skargi bezsprzecznie dowodzi, że właśnie taka jest intencja skarżącego. Skarżący w uzasadnieniu kasacji, przywołując odpowiednie dowody i wynikające z nich fakty, usiłuje przekonać, że skazany nie działał z zamiarem „*kierunkowym mającym na celu pokrzywdzenie występujących w sprawie kontrahentów, ani tym bardziej, iż niszczył uszkadzał czynił bezużytecznym ukrywał lub usuwał dokumenty, którymi nie miał prawa rozporządzać*”.

Chybione są pozostałe zarzuty kasacji. Na wstępie trzeba jednak podkreślić, że sąd odwoławczy nie przeprowadzał postępowania dowodowego (k. 306), a zatem nie mógł dopuścić się naruszenia przepisu art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. (zarzut w pkt II kasacji), skoro w toku postępowania odwoławczego kontrolował on jedynie dokonaną przez sąd pierwszej instancji ocenę dowodów. Postawienie zarzutu naruszenia wskazanych przepisów art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. bez powiązania ich z wykazaniem naruszenia przez sąd II instancji przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., dowodzi skierowania takiego zarzutu kasacji w istocie

przeciwko wyrokowi sądu pierwszej instancji, czego w kasacji czynić w takim układzie i formule zarzutu nie można. Podobnie rzecz przedstawia się z zarzutem sformułowanym w pkt III kasacji. W istocie treścią tego zarzutu jest zaniechanie przeprowadzenia przez sąd drugiej instancji konfrontacji pomiędzy H. R., a pokrzywdzonym P. L. Tymczasem zarzut oddalenia wniosku o przeprowadzenie takiej konfrontacji znalazł się w apelacji (zarzut w pkt II lit. b), a do tego zarzutu ustosunkował się sąd odwoławczy na str. 8 uzasadnienia swojego wyroku, wykazując jego niezasadność. Skoro zatem sąd II instancji nie dostrzegał wadliwości w nieprzeprowadzeniu takiej konfrontacji, to nie można postawić mu zarzutu naruszenia przepisu art. 167 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie takiego dowodu z urzędu; jest to logiczno-prawna sprzeczność.

Zupełnie chybiony jest również zarzut ostatni, tj. zarzut naruszenia art. 5 § 2 k.p.k. Z uzasadnienia wyroków sądu pierwszej i drugiej instancji nie wynika, aby któryś z tych sądów powziął wątpliwości, co do stanu faktycznego, czy nawet ocen prawnych, i by takie wątpliwości rozstrzygnął na niekorzyść oskarżonego. A tylko w takiej sytuacji zarzut naruszenia art. 5 § 2 k.p.k. byłby zasadny. Dla podniesienia tego zarzutu nie są istotne wątpliwości wyrażane przez strony procesu, ale te, które powziął sąd, a pomimo tego rozstrzygnął te wątpliwości na niekorzyść oskarżonego. Ponadto, zarzut naruszenia przepisu art. 5 § 2 k.p.k. nie może być postawiony obok zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., albowiem norma art. 5 § 2 k.p.k. może zostać zastosowana tylko wtedy, gdy został zgromadzony całokształt materiału dowodowego istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 410 k.p.k.) i gdy jego ocena była zgodna z zasadą wyrażoną w art. 7 k.p.k.

Jedynie na marginesie należało zauważyć, że skazanemu M. R. zarzucono czyny wyczerpujące znamiona przestępstwa z art. 276 k.k., przy czym jego zachowanie polegać miało wyłącznie na ukryciu określonych w opisie czynów dokumentów. Z materiału dowodowego nie wynika, aby w odniesieniu do tego skazanego, w sferze zainteresowania sądów obu instancji znajdowały się jeszcze inne formy sprawcze tak stypizowanego przestępstwa.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia. Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego uzasadnia przepis art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. i w zw. z § 11 ust. 4 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018, poz. 265 j.t.).